

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om ordningsföljden för betalningar till borgenärer i kreditinstitut och vissa värdepappersföretag

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det ändringar i kreditinstitutslagen, lagen om investeringstjänster, lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag, lagen om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform, lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform och sparbankslagen.

Syftet med propositionen är att genomföra det i december 2017 antagna direktivet om ändring av Europeiska unionens så kallade resolutionsdirektiv vad gäller ordningsföljden för betalningar till borgenärer. Samtidigt ses rätten för kreditinstitut och vissa värdepappersföretag att avtala om förmånsrätt för efterställda finansiella instrument över på det sätt som förutsätts i Europeiska unionens lagstiftning.

Lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
INNEHÅLL	2
ALLMÅN MOTIVERING	4
1 INLEDNING.....	4
2 NULÄGE	4
2.1 Lagstiftning och praxis.....	4
2.2 Den internationella utvecklingen samt lagstiftningen i utlandet och i EU.....	9
2.3 Bedömning av nuläget	12
3 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN.....	13
3.1 Målsättning	13
3.2 Alternativ	14
3.3 De viktigaste förslagen.....	14
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	15
4.1 Ekonomiska konsekvenser.....	15
4.1.1 Konsekvenser för de offentliga finanserna.....	15
4.1.2 Konsekvenser för företagen.....	16
4.1.3 Konsekvenser för hushållen	17
4.1.4 Konsekvenser för samhällsekonomin och en helhetsbild av de ekonomiska konsekvenserna	17
4.2 Konsekvenser för myndigheterna	17
5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	18
6 SAMBAND MED ANDRA PROPOSITIONER.....	18
DETALJMOTIVERING	20
1 LAGFÖRSLAG	20
1.1 Kreditinstitutslagen	20
1 kap. Allmänna bestämmelser	20
1.2 Lagen om investeringstjänster	21
13 a kap. Likvidation och konkurs	21
1.3 Lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag	22
6 kap. Nedskrivning och konvertering av värdet på aktier, andelar och vissa andra balansposter samt indragning av aktier och andelar	22
8 kap. Skuldnedskrivning och konvertering av skulder till kapitalbasinstrument	22
1.4 Lagen om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform.....	22
6 kap. Likvidation och konkurs	22
1.5 Lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagform.....	23
7 kap. Likvidation och konkurs	23
1.6 Sparbankslagen	23
8 kap. Likvidation och konkurs	23
2 IKRAFTTRÄDANDE	24
3 FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN SAMT LAGSTIFTNINGSORDNING	24
LAGFÖRSLAG	26
Lag om ändring av 1 kap. i kreditinstitutslagen	26
Lag om ändring av 13 a kap. 2 § i lagen om investeringstjänster	28
Lag om ändring av 6 och 8 kap. i lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag	29
Lag om ändring av 18 och 21 § i lagen om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform.....	31

RP 112/2018 rd

Lag om ändring av 23 och 30 § i lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform	32
Lag om ändring av sparbankslagen	33
BILAGA	34
PARALLELLTEXT	34
Lag om ändring av 1 kap. i kreditinstitutslagen	34
Lag om ändring av 13 a kap. 2 § i lagen om investeringstjänster	37
Lag om ändring av 6 och 8 kap. i lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag	38
Lag om ändring av 18 och 21 § i lagen om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform	40
Lag om ändring av 23 och 30 § i lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform	41
Lag om ändring av sparbankslagen	42

ALLMÄN MOTIVERING

1 INLEDNING

Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU om inrättande av en ram för återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av rådets direktiv 82/891/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/24/EG, 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2005/56/EG, 2007/36/EG, 2011/35/EU, 2012/30/EU och 2013/36/EU samt Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 648/2012 (nedan *resolutionsdirektivet*) trädde i kraft 2014 och har i huvudsak tillämpats sedan 2015. År 2014 antogs även Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 806/2014 om fastställande av enhetliga regler och ett enhetligt förfarande för resolution av kreditinstitut och vissa värdepappersföretag inom ramen för en gemensam resolutionsmekanism och en gemensam resolutionsfond och om ändring av förordning (EU) nr 1093/2010 (nedan *resolutionsförordningen*), genom vilken en del av bestämmelserna blev direkt tillämpliga i de länder som deltar i bankunionens gemensamma resolutionsmekanism, och den förordningen har i huvudsak tillämpats sedan 2016. I Finland genomfördes resolutionsdirektivet och iaktogs resolutionsförordningen bl.a. genom den nya lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag (1194/2014, nedan *resolutionslagen*) och lagen om myndigheten för finansiell stabilitet (1195/2014), som bägge trädde i kraft den 1 januari 2015.

Den 12 december 2017 antogs Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/2399 om ändring av direktiv 2014/59/EU vad gäller rangordningen av skuldinstrument utan säkerhet i en insolvenshierarki (nedan *ändringsdirektivet*), enligt vilket medlemsstaterna i sin nationella ordningsföljd för betalningar till borgenärer i kreditinstitut och värdepappersföretag ska införa en ny klass av efterställda skulder utan säkerhet.

2 NULÄGE

2.1 Lagstiftning och praxis

Investeraransvar och betydelsen av ordningsföljden för betalningar till borgenärer vid ett instituts resolution eller insolvens

Ett av huvudmålen för resolutionsdirektivet är att med hjälp av investeraransvar förbättra den privata sektorns kapacitet att absorbera förluster i händelse av en bankkras och att därigenom minska bankkrisernas negativa effekter på den finansiella stabiliteten och de offentliga finanserna. Med investeraransvar avses att då förlusterna är tillräckligt stora kan även institutets borgenärer, t.ex. de som investerat i institutets obligationslån, helt eller delvis förlora kapitalet i sin skuldplacering i samband med resolution. Det nominella värdet av skulderna i ett institut som ställts under resolutionsförvaltning kan skrivas ned eller så kan skulderna konverteras till aktier eller andra kapitalbasposter. Personer som investerat t.ex. i obligationslån kan som vederlag för sina investeringar få aktier i institutet eller andra kapitalbasinstrument. Med hjälp av dessa nya investeringar ökar institutets kapitaltäckning till en tillräckligt hög nivå för att institutet ska kunna fortsätta en livsduglig verksamhet oberoende av förlusterna. Det är också möjligt att förlänga tiden för återbetalningen av skulderna eller att skjuta upp räntebetalningen.

Förfarandet motsvarar borgenärernas förluster i en situation där ett institut har försatts i konkurs, eftersom borgenärernas fordringar skärs ned i samma ordningsföljd som vid konkurs. Således används eget kapital först för att absorbera förluster. Därefter absorberas förlusterna av olika skulder utan säkerhet i avtalad ordning enligt resolutionsdirektivet och enligt den nationella ordningsföljden för betalningar. I enlighet med de allmänna principerna för resolution i 4 kap. 6 § i resolutionslagen får ingen borgenär åsamkas större förluster än vad som skulle ha

varit fallet om institutet hade avvecklats enligt normala insolvensförfaranden (den s.k. *No Creditor Worse Off*-principen). Borgenärer som har samma förmånsrätt ska bemötas jämnt, och då är t.ex. investerarens hemviststat eller professionalitet ingen grund för att genomföra investeransvaret på avvikande sätt.

Bestämmelser om ägar- och investeransvar finns i 6 och 8 kap. i resolutionslagen. Resolutionslagen omfattar enligt 1 kap. 1 och 3 § kreditinstitut och vissa värdepappersföretag (nedan *institut*). Skulder som omfattas av investeransvaret är t.ex. obligationslån, skuldebrev med avtalad efterställning (debenturer), kapitallån, olika spar- och avkastningsobligationer samt olika indexlån och avtal om strukturerad finansiering oberoende av om de är kapitalskyddade eller inte. Även insättningar utanför insättningsgarantin omfattas av investeransvaret. Av investeransvaret omfattas i enlighet med 8 kap. 4 § i resolutionslagen däremot inte insättningar som omfattas av insättningsgarantin. I 8 kap. 4 § i resolutionslagen räknas det också upp andra skulder vars nominella värde inte kan skrivas ned, såsom säkrade skulder, om säkerhetens verkliga värde täcker skuldbeloppet, skulder baserade på anställningsförhållanden samt skulder vars ursprungliga löptid är högst sju dagar.

I nuläget kan innehavaren av en sådan enkel skuld utan säkerhet vars värde nedskrivs ha samma företrädesrätt till betalning som innehavaren av en skuld som inte omfattas av investeransvaret. Dessutom kan innehavaren av en skuld som omfattas av investeransvaret ha samma företrädesrätt till betalning som innehavaren av en sådan skuld som är nedskrivningsbar, men som resolutionsmyndigheten fakultativt med stöd av 8 kap. 5 § i resolutionslagen undantar från nedskrivning, t.ex. för att en nedskrivning och konvertering på ett orimligt sätt skulle äventyra finansmarknadens stabilitet eller den i praktiken inte kan ske inom en rimlig tid.

Resolutionsmyndigheten kan då i enlighet med 8 kap. 5 § i resolutionslagen använda det belopp som med stöd av detta undantag inte skrivs ned för nedskrivning av övriga nedskrivningsbara skulders nominella värde. När ingen nedskrivning görs i fråga om en del av skulderna, kan förlusterna i fråga om de skulder vars värde skrivs ned vara större än vid ett insolvensförfarande, då motsvarande undantag inte skulle beviljas. Även i en sådan situation ska resolutionsmyndigheten ändå iaktta den ovan beskrivna principen, enligt vilken borgenärer inte ska få ett sämre bemötande vid ett resolutionsförfarande än vid ett insolvensförfarande. Om en nedskrivning av värdet inte kan göras utan att bryta mot principen, kan resolutionsmyndigheten också besluta att det belopp som inte skrivits ned täcks med medel ur resolutionsfonden i enlighet med 8 kap. 6 § i resolutionslagen.

Minimikrav för kapitalbas och nedskrivningsbara skulder

I 8 kap. 7 § i resolutionslagen föreskrivs det om minimikrav för kapitalbas och nedskrivningsbara skulder (*minimum requirement for own funds and eligible liabilities, MREL*) genom vilket man strävar efter att säkerställa att det finns tillräckliga finansiella reserver i det fall att skulden nedskrivs eller konverteras till eget kapital. Resolutionsmyndigheten ställer då ett krav på institutets kapitalbas och nedskrivningsbara skulder. Mer detaljerade bestämmelser om fastställandet av kravet finns i kommissionens delegerade förordning (EU) 2016/1450 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU vad gäller tekniska standarder för tillsyn för att specificera kriterier som avser metoden för att fastställa minimikrav för kapitalbas och kvalificerade skulder.

På kapitalbas och skuldinstrument som är medräkningsbara för uppfyllandet av kravet ställs det i lag vissa kriterier vars syfte är att säkerställa att nämnda finansiella instrument vid resolution kan skrivas ned eller konverteras till nytt kapital för att absorbera förluster och omorganisera verksamheten i institut som försätts i resolution.

Om resolutionsmyndigheten bedömer att en realisering av investeransvaret till följd av institutets kapitalstruktur innebär en stor risk för att borgenärerna bemöts sämre än vid ett insolvensförfarande, kan myndigheten kräva att institutet uppfyller kravet för kapitalbas och nedskrivningsbara skulder helt eller delvis med sådana finansiella instrument som vid ett insolvensförfarande har sämre förmånsrätt än andra enkla skulder utan säkerhet (företrädeskrav). Detta leder till att man vid nedskrivning av sådana skulder med sämre förmånsrätt som använts för att täcka kravet på kapitalbas och nedskrivningsbara skulder inte hamnar i en situation där borgenärerna bemöts sämre än vid ett insolvensförfarande.

Det krav på förlustabsorberande skulder som inom Europeiska unionen (nedan *EU*) har ställts för alla institut genom resolutionsdirektivet har på internationell nivå ställts för globalt systemviktiga banker (eng. *global systemically important bank*, *G-SIB-bank*). I november 2015 offentliggjorde rådet för finansiell stabilitet (*Financial Stability Board*, *FSB*) ett dokument om villkoren för den totala förlustabsorberingskapaciteten (*total loss-absorbing capacity*, *TLAC*), nedan kallat *TLAC-standarden*. G20-länderna godkände TLAC-standarden samma månad. Skulder är medräkningsbara för uppfyllandet av kraven i TLAC-standarden endast om de är efterställda sådana skulder som inte uppfyller standarden, alltså om de vid ett insolvensförfarande eller vid resolution absorberar förluster före andra skulder. I TLAC-standarden ges tre alternativa sätt att uppfylla efterställningskravet. Efterställningen kan uppnås genom rättsliga verkningar av ett avtal, lagstiftningen i en viss jurisdiktion eller en viss företagsstruktur.

Kommissionen lade i november 2016 fram ett förslag till förordning om att införa TLAC-standarden i EU-lagstiftningen. Enligt förslaget ska TLAC-standarden införlivas som ett lagstadgat minimikrav på samma nivå som FSB:s standard i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 om tillsyns krav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 (nedan *tillsynsförordningen*) och den ska gälla globala systemviktiga institut (eng. *global systemically important institution*, *G-SII-institut*). Dessutom har resolutionsmyndigheten rätt att under vissa villkor ställa ett ytterligare krav på instituten. På dessa stora banker börjar kravet tillämpas stegvis från ingången av 2019 och det gäller fullt ut från ingången av 2022.

Samtidigt föreslog kommissionen att det ovan beskrivna kravet på kapitalbas och nedskrivningsbara skulder som redan omfattar alla institut och som ställs från fall till fall ska revideras så att det bättre motsvarar de krav som ställs i standarden bl.a. i fråga om godtagbarhetskriterierna. Denna regeringsproposition lämnas medan behandlingen av förslaget pågår, vilket betyder att det slutliga innehållet i lagstiftningen ännu inte är klart. Kommissionen har dock i sin konsekvensbedömning konstaterat att det i en internationell kontext kan anses säkert att det företrädeskrav som följer av TLAC-standarden kommer att införas för globala systemviktiga institut (G-SII-institut) med ungefär samma innehåll som i standarden. När det gäller det minimikrav för kapitalbas och nedskrivningsbara skulder som ställs på andra institut lämnas efterställningskravet åtminstone i vissa hänseenden till att bedömas av resolutionsmyndigheten.

Kapitalbasposter enligt tillsynsförordningen och den ordning i vilken innehavarna av dessa ska få betalning

I tillsynsförordningen föreskrivs det om olika typer av kapitalbas som krävs av institut. Institutet ska vid beräkning av sin kapitaltäckning till kapitalbasen räkna inte bara den bokföringsmässiga kapitalbasen utan också olika i tillsynsförordningen avsedda kapitalbasinstrument som har karaktär av eget och främmande kapital. Enligt tillsynsförordningen räknas till kärnprimärkapital vanligen t.ex. aktier och andelar (*Common Equity Tier 1, CET1*). Dessutom kan kapitalbasen innefatta övrigt primärkapital (*Additional Tier 1, AT1*) och supplementärt kapital (*Tier 2, T2*).

För dessa kapitalbasposter ställs det i tillsynsförordningen upp olika villkor bl.a. beroende på ordningsföljden för betalningarna i händelse av institutets insolvens, konkurs och likvidation. För att finansiella instrument ska räknas som kärnprimärkapitalinstrument ska fordringar grundade på de instrumenten betalas sist (artikel 28.1 j). Av övrigt primärkapital krävs att de finansiella instrument som härrör från dem prioriteras lägre än supplementärkapitalinstrument i institutets förmånsrätt (artikel 52.1 d). Av supplementärt kapital krävs att fordringar som är hänförliga till ett sådant instrument är helt efterställda alla fordringar från prioriterade fordringsägare (artikel 63 d). Detta innebär att supplementärt kapital när det gäller den ordning i vilken borgenärer i institut ska få betalning har högre prioritet än övrigt primärkapital men lägre prioritet än en sådan skuld i fråga om vilken man avtalat om efterställning, men som inte uppfyller andra villkor för primärkapital eller supplementärkapital, eller en ordinär skuld utan säkerhet.

Ordningsföljden för nedskrivning av kreditinstituts och värdepappersföretags kapitalbas och skulder

I artikel 48.1 i resolutionsdirektivet konstateras det att ägar- och investeransvar ska realiseras och de finansiella instrumenten konverteras och skrivas ned i följande ordning: 1) kärnprimärkapital, 2) övrigt primärkapital, 3) supplementärkapital, 4) andra finansiella instrument som är efterställda enligt avtal, 5) ordinära nedskrivningsbara skulder utan säkerhet i den ordning som följer av den nationella ordningsföljden för betalningar, med beaktande av den i artikel 108 i resolutionsdirektivet avsedda prioriteten för vissa insättningar, som beskrivs nedan. Bestämmelser om ordningsföljden finns också i artikel 21.10 i resolutionsdirektivet när det gäller kärnprimärkapital, övrigt primärkapital och supplementärkapital.

Enligt artikel 64 i tillsynsförordningen ska debenturer som vid emissionen räknas som supplementärkapital under de sista fem åren av löptiden utgöra en gradvis minskande andel av den supplementära kapitalbasen. I Europeiska bankmyndighetens (EBA) riktlinjer om det inbördes förhållandet mellan ordningsföljden för nedskrivning och konvertering i BRRD (resolutionsdirektivet) och CRR/CRD (kapitaltäckningsförordningen/-direktivet) (EBA/GL/2017/02) finns det närmare anvisningar om relationen mellan tillsynsförordningen och resolutionsdirektivet. I riktlinjerna anges det att supplementärkapitalinstrument enligt den i artikel 64 i tillsynsförordningen avsedda avskrivningsordningen ska behandlas på samma sätt som supplementärkapitalinstrument som till fullo inkluderas i kapitalbasen. Således ska sådana debenturer som inte längre räknas som supplementärkapital behandlas på samma sätt som finansiella instrument som ännu räknas som supplementärkapital. Resolutionsmyndigheten ska iaktta Europeiska bankmyndighetens riktlinjer eller motivera varför de väljer att inte iaktta dem. De resolutionsmyndigheter som iakttar riktlinjerna offentliggörs på Europeiska bankmyndighetens webbsidor.

Resolutionslagens 6 kap. gäller nedskrivning och konvertering av poster i eget kapital samt av i tillsynsförordningen avsett övrigt primärkapital och supplementärkapital. Enligt 6 kap. 1 § 5

mom. i resolutionslagen ska antalet aktier eller andelar minskas och finansiella instrument som hänför sig till övrigt primärkapital och supplementärkapital skrivs ned och konverteras i samma förmånsrättsordning som vid en konkurs, om inte något annat följer av artikel 54 i tillsynsförordningen. I artikel 54 i tillsynsförordningen föreskrivs det om avtalsenlig nedskrivning eller konvertering av övrigt primärkapital till finansiella instrument som räknas som kärnprimärkapital före insolvens, när institutets andel av kärnprimärkapital går under ett visst gränsvärde.

Resolutionslagens 8 kap. gäller nedskrivning av andra skulder. I 8 kap. 3 § 4 mom. i resolutionslagen föreskrivs det att värdet av finansiella instrument med sämre förmånsrätt vid konkurs ska skrivas ned till fullt belopp innan värdet av skulder med bättre förmånsrätt skrivs ned. Om ett institut eller tillfälligt institut har finansiella instrument som enligt villkoren kan konverteras till instrument som vid en konkurs har sämre förmånsrätt, ska instrumenten på förhand konverteras i enlighet med de villkor som gäller för dem.

Ordningsföljden för betalningar till borgenärer i kreditinstitut och värdepappersföretag vid insolvens

Det föreskrivs nationellt om den ordning i vilken borgenärer ska få betalning vid insolvens. I Finland finns bestämmelserna om den ordning i vilken borgenärer ska få betalning i lagen om den ordning i vilken borgenärer skall få betalning (1578/1992), som är allmän till sitt tillämpningsområde och som även tillämpas på kreditinstitut och värdepappersföretag.

Enligt 34 § 2 mom. i lagen om skuldebrev (622/1947) ska sådana masskuldebrev som har sämre förmånsrätt än emittentens övriga förbindelser benämnas debenturer. Debenturer är i bokföringen vanligen främmande kapital, om inte de samtidigt är t.ex. sådana i IFRS-standardens avsedda hybridlån som under vissa villkor kan redovisas i eget kapital.

I 2 § i lagen om den ordning i vilken borgenärer skall få betalning är utgångspunkten att borgenärerna har lika rätt till betalning i förhållande till beloppet av sina fordringar. I den lagen föreskrivs det även om förmånsrätt till fordringar och i dess 6 § om efterställda fordringar. Viktiga med tanke på ett instituts kapitalanskaffning är till denna del en i 6 § 1 mom. 3 punkten avsedd fordran som grundar sig på ett av gäldenären emitterat masskuldebrevslån, om fordran enligt lånevillkoren har sämre förmånsrätt än emittentens övriga förbindelser (den ovan beskrivna debenturen) och en i 4 punkten i det momentet avsedd fordran som grundar sig på ett sådant lån vars kapital och ränta samt annan gottgörelse enligt lånevillkoren får betalas endast med en sämre förmånsrätt än alla andra fordringar, då företaget upplöses eller är försatt i konkurs. Enligt förarbetena till 4 punkten ska tillämpningsområdet för den vara allmänt och gälla även andra än i aktiebolagslagen avsedda kapitallån. Enligt 6 § 2 mom. ska fordringarnas inbördes rätt bestämmas enligt punkternas nummerordning och i regel ska fordringar som nämns i samma punkt ha lika rätt. När det gäller de fordringar som avses i 1 mom. 4 punkten kan det avtalas om deras inbördes rätt.

I resolutionsdirektivet och i den lagstiftning genom vilken direktivet har genomförts nationellt finns det redan bestämmelser om undantag från den allmänna lagen för kreditinstitut när det gäller vissa insättningar. Dessa insättningar är inte uteslutna från investeransvaret, men vid resolution nedskrivs de efter en ordinär skuld utan säkerhet och vid en konkurs betalas de föreoprioriterade fordringar.

Bestämmelser om förmånsrätten för dessa insättningar finns i 21 § 2 mom. i lagen om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform (1501/2001) samt även i 30 § 2 mom. i lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform (423/2013) och i 118 § 2 mom. i sparbankslagen (1502/2001). Med stöd av dessa bestämmelser har garanterade insättningar

från fysiska personer och mikroföretag samt små och medelstora företag en bättre förmånsrätt än ordinära skulder utan säkerhet. Nämnda insättares insättningar som ersätts ur insättningsgarantin har en ännu bättre förmånsrätt än i fråga om den del som överskrider insättningsgarantin. I nuläget gäller förmånsrätten alltså inga andra insättningar än insättningar från mikroföretag och små och medelstora företag. Dessutom har även de i 7 kap. 2 § 3 mom. i resolutionslagen avsedda ersättningarna till Verket för finansiell stabilitet för kostnaderna för användningen av resolutionsverktyg en bättre förmånsrätt än ordinära skulder utan säkerhet.

Insättningar som inte omfattas av den i resolutionsdirektivet avsedda förmånsrätten har lika förmånsrätt som alla andra ordinära skulder utan säkerhet i enlighet med 2 § i lagen om den ordning i vilken borgenärer skall få betalning.

2.2 Den internationella utvecklingen samt lagstiftningen i utlandet och i EU

Det ändringsdirektiv som ska genomföras

Genom ändringsdirektivet ändras definitionen av skuldinstrument i artikel 2.1 led 48 i resolutionsdirektivet genom att det tas in en separat definition när det gäller tillämpning av artikel 108 i resolutionsdirektivet. Vid tillämpning av artikel 108 i resolutionsdirektivet avses med skuldinstrument inte, till skillnad från vid tillämpning av artikel 63.1 g och j, instrument som ger rätt att förvärva skuldinstrument.

Genom ändringsdirektivet ändras artikel 108 i resolutionsdirektivet så att det skapas en ny klass av efterställda skulder utan säkerhet i den nationella lagstiftningen om ordningsföljden för betalningar.

I artikel 108.1 föreskrivs det på motsvarande sätt som i nuläget om rangordningen för insättningar.

Enligt den nya artikel 108.2 ska medlemsstaterna för kreditinstitut och värdepappersföretag säkerställa att ordinära fordringar som hänför sig till skuld utan säkerhet i den nationella lagstiftning som reglerar normala insolvensförfaranden ges högre prioritet än fordringar utan säkerhet som härrör från skuldinstrument som uppfyller vissa villkor (s.k. *senior non-preferred*). För efterställningen ställs det i artikel 108.2 upp tre villkor. För att en skuld ska anses vara efterställd ska den ursprungliga avtalsenliga löptiden för skulden vara minst ett år, den inte innehålla några inbäddade derivat och inte själv vara derivat och den relevanta avtalsenliga dokumentation, och i tillämpliga fall, de prospekt som avser emissionen hänvisa uttryckligen till den lägre prioriteten.

Enligt den nya artikel 108.3 ska medlemsstaterna säkerställa att efterställda fordringar i den nya klassen ges högre prioritet i normala insolvensförfaranden än ovan beskrivet, i tillsynsmyndighetens avsett supplementärkapital, övrigt primärkapital och kärnprimärkapital.

Enligt den nya artikel 108.4 påverkar ändringen inte sådan skuld som emitterats före ikraftträdandet av sådan nationell lagstiftning som stiftats för genomförandet av direktivändringen.

I nya artikel 108.5 och 108.7 finns det bestämmelser om medlemsstaternas möjlighet att föreskriva om denna fråga redan innan direktivet träder i kraft och om rättsverkan av sådan nationell lagstiftning.

Det konstateras i nya artikel 108.6 att skuldinstrument med rörlig ränta som härletts från en allmänt använd referensränta och skuldinstrument som inte är angivna i emittentens nationella

valuta, förutsatt att kapitalbeloppet, återbetalningen och räntan är angivna i samma valuta, inte endast på grund av dessa egenskaper ska anses vara skuldinstrument med inbäddade derivat.

I artikel 2 i ändringsdirektivet konstateras det att de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa direktivet ska sättas i kraft senast den 29 december 2018.

Artikel 3 i ändringsdirektivet innehåller en översynsklausul enligt vilken kommissionen ska se över tillämpningen av artikel 108.1 i direktiv 2014/59/EU senast den 29 december 2020. Kommissionen ska särskilt bedöma om direktivet behöver ändras ytterligare med avseende på insättningarnas rangordning vid insolvens.

Utvecklingen i vissa medlemsstater av den lagstiftning som gäller ordningsföljden för betalningar till borgenärer i kreditinstitut och värdepappersföretag

Flera medlemsstater hann göra ändringar i sin nationella lagstiftning om ordningsföljden för betalning under de år som föregick det förslag som kommissionen lade fram i syfte att lösa de problem som konstaterats i realiseringen av investeransvaret. Lagstiftningen om ordningsföljden för betalningar skiljer sig avsevärt från en medlemsstat till en annan. I en del av medlemsstaterna föreskrivs det särskilt om ordningsföljden för betalningar i fråga om kreditinstitut och värdepappersföretag i den lagstiftning som gäller kreditinstituts- och värdepappersföretagsverksamhet. I andra medlemsstater finns bestämmelserna däremot i en allmän lag som gäller ordningsföljden för betalningar vid konkurs av företag i allmänhet.

Nedan redogörs det närmare för lagstiftningen i en medlemsstat som ursprungligen valt en lösning som avviker från direktivet (Tyskland), lagstiftningen i en medlemsstat som valt en lösning som motsvarar direktivet (Frankrike) och lagstiftningen i en medlemsstat som haft ett högre insättningsskydd än direktivet (Italien). Dessutom beskrivs de ändringar som föreslås i Sveriges lagstiftning med anledning av ändringsdirektivet.

Tyskland

Den tyska allmänna lagen om insolvens (*Insolvenzordnung*, nedan *InsO*) gäller alla företag, även kreditinstitut och värdepappersföretag. I den tyska lagen om kreditinstitut (*Gesetz über das Kreditwesen, Kreditwesengesetz*, nedan *KWG*) finns det dock specialbestämmelser om kreditinstitut. I Tyskland infördes 2017 en ordningsföljd för betalningar till kreditinstituts borgenärer, enligt vilken en ordinär skuld utan säkerhet direkt med stöd av lag är efterställd vissa i lag angivna skuldkategorier. Således behövde instituten inte emittera nya skulder för att öka mängden efterställda skulder. Nedan beskrivs den tyska lagstiftningen sådan den var före det nationella genomförandet av ändringsdirektivet.

I 199 § i *InsO* föreskrivs det om efterställning för eget kapital. Nästlägst i rangordningen kommer i 39 § 2 mom. i *InsO* avsedda finansiella instrument med avtalad efterställning. Till denna kategori hör t.ex. enligt den tyska finanstillsynsmyndighetens (*Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht, BaFin*) tolkning även t.ex. i tillsynsförordningen avsedda finansiella instrument för övrigt primärkapital och supplementärkapital i avtalsenlig ordning. I 39 § i *InsO* föreskrivs det även om andra efterställda skulder, såsom delägarlån och räntor på sådana, böter och borgenärernas kostnader i samband med ett insolvensförfarande.

I 38 § i *InsO* föreskrivs det om lika förmånsrätt för fordringar som hänför sig till ordinära skulder utan säkerhet. I 46f § i *KWG* föreskrivs det däremot om undantag i fråga om ordningsföljden för betalningar ur kreditinstitut. All annan i 38 § i *InsO* avsedd ordinär skuld utan säkerhet har vid insolvens företräde framför de kategorier som anges i den första meningen i

46f § 6 punkten i KWG. Som sådana poster betraktas vissa fordringar som grundar sig på långfristiga och överlåtbara kapitalmarknadsinstrument. Enligt den andra meningen i den punkten gäller denna förmånsrätt inte fordringar som grundar sig på finansiella instrument som enligt 91 § 2 punkten i den tyska resolutionslagen (*Gesetz zur Sanierung und Abwicklung von Instituten und Finanzgruppen*) inte omfattas av investeraransvaret. Således behandlas skuld som inte omfattas av investeraransvaret på samma sätt även vid konkurs.

Kommissionen har i sin konsekvensanalys av ändringsdirektivet konstaterat att en fördel med den lösning som Tyskland införde 2017 bl.a. är att efterställningskravet uppfylls direkt utan emission av ny skuld. Även om Tyskland redan hade infört sådan lagstiftning när kommissionen lade fram sitt förslag, kunde kommissionen inte helt särskilja konsekvenserna av ändringen i ordningsföljden för betalningar från den övriga marknadsutvecklingen, och således var intervallet för konsekvenserna i bedömningen stort (2—30 punkter, eng. *basis points*, *bps*). Enligt kommissionen skulle priset på finansieringen stiga med tiden i vilket fall som helst, när mer efterställda skulder utan säkerhet måste emitteras i takt med att de finansiella instrumenten förfaller till betalning. Kommissionen anser det vara en nackdel att instituten inte längre har tillgång till ordinär skuld utan säkerhet för finansiering av verksamheten, när all sådan skuld är efterställd. Denna effekt gäller även investerare, eftersom många investerare inte har behörighet att investera i efterställda skulder.

Frankrike

När kommissionen i november 2016 lade fram sitt förslag till ändringsdirektiv hade en motsvarande lagstiftningsändring redan inletts i Frankrike. En ny skuldklass infördes genom Sapin II-lagen som utfärdades den 9 december 2016.

Efter eget kapital i rangordningen kommer poster som är efterställda enligt avtal. Dessa efterställda poster är i Frankrike indelade i fyra kategorier, och de i tillsynsförordningen avsedda kapitalposterna prioriteras i enlighet med de avtalsklausuler som gäller för dem. Om dessa klasser (*titres super-subordonnés*, *titres subordonnés*, *titres participatifs* och *prêts participatifs*) föreskrivs det i den franska handelslagen (*Code de Commerce*) och finansverksamhetslagen (*Code Monétaire et financier*).

Företräde framför dessa klasser har klassen ordinära efterställda skulder utan säkerhet, som motsvarar direktivet och om vilka det föreskrivs i I kap. 4 punkten i den tillämpliga finansverksamhetslagen (*Code Monétaire et financier*, L613-30-3). Den nya klassen gäller endast skulder som emitterats efter lagens ikraftträdande. Villkoren för att hänföras till klassen är likartade som i direktivet: de finansiella instrumenten får t.ex. inte vara strukturerade, deras ursprungliga löptid ska vara minst ett år och i avtalsvillkoren för instrumenten ska konstateras att de hör till just denna klass.

Bestämmelser om annan ordinär skuld utan säkerhet finns i 3 punkten i samma bestämmelse, och till denna klass hör allt utom sådan skuld som hör till den ovannämnda klassen. I fråga om insättningar motsvarar de franska bestämmelserna artikel 108 i resolutionsdirektivet.

Italien

I Italien har man gått in för att i ordningsföljden för betalningar till borgenärer särskilja alla insättningar från de ordinära skulderna utan säkerhet i syfte att göra det lättare att realisera investeransvaret från ingången av 2019. I enlighet med artikel 91 1-bis i den italienska lagen om kreditinstitut (*Testo unico bancario*) ska också alla stora insättningar som inte redan har förmånsrätt med stöd av artikel 108 i resolutionsdirektivet ha företräde framför ordinära skulder utan säkerhet i ordningsföljden för betalningar.

Åtminstone Slovenien och Grekland har också gått in för att föreskriva om allmän förmånsrätt för insättningar (artikel 207 i Sloveniens lag om resolutioner OJ No. 44/2016 och artikel 145 i Greklands lag om kreditinstitut 4261/2014).

Sverige

I Sverige har den i artikel 108 i resolutionsdirektivet avsedda förmånsrätten för insättningar genomförts nationellt genom 13 a och 13 b § i förmånsrättslagen (1970:979), som gäller borgenärs inbördes rätt till betalning. I det propositionsutkast som i februari 2018 sändes på remiss föreslogs det även att en ny fordringsklass ska införas i förmånsrättslagens 18 §, som gäller fordringar som inte är förenade med förmånsrätt. I den paragrafen konstateras det också att en borgenär enligt ett fordringsavtal kan ha rätt till betalning först efter övriga borgenärer.

Det föreslogs också att det i 21 kap. 15 § i lagen om resolution (2015:1016) skulle föreskrivas om den ordning som tillämpas vid realisering av investeransvaret. Inga ändringar föreslogs i 15 § 1 och 2 mom. (först ska det egna kapitalet skrivas ned, därefter övrigt primärkapital och sedan supplementärkapital). I det föreslagna 15 § 3 mom. klargörs ordningsföljden för nedskrivning av finansiella instrument som är efterställda enligt avtal samt av andra skulder. Om nämnda åtgärder inte är tillräckliga, ska skulderna skrivas ned i följande ordning: a) andra efterställda skulder än de relevanta kapitalinstrumenten, b) skuldinstrument som inte är derivat eller innefattar derivat och vars ursprungliga löptid är minst ett år, om borgenärens rätt till betalning för en fordran som är hänförlig till ett sådant instrument framgår av det fordringsavtal och, i förekommande fall, prospekt som avser emissionen av instrumentet, och c) enligt förmånsrättsordningen i omvänd ordning.

Den nya lagen avses träda i kraft den 29 december 2018 utan övergångsbestämmelser.

2.3 Bedömning av nuläget

I nuläget finns det i ordningsföljden för betalningar i fråga om institut synnerligen varierande fordringar med samma förmånsrätt vid resolution. Det kan vara svårt eller omöjligt att skriva ned t.ex. vissa derivatinstrument, avtal om strukturerad finansiering eller stora företagsinsättningar av rättsliga orsaker eller av orsaker som hänför sig till finansiell stabilitet, och då kan resolutionsmyndigheten fakultativt bevilja dem undantag från nedskrivning. Eftersom sådana undantag inte finns i insolvensförfarandet, kan en borgenärs förluster vara större vid ett resolutionsförfarande än vid ett vanligt insolvensförfarande. Då skulle det belopp som inte skrivits ned kunna behöva täckas med medel ur resolutionsfonden i enlighet med 8 kap. 6 § i resolutionslagen.

Ordningsföljden för betalningar till borgenärer avviker även avsevärt från en medlemsstat till en annan. Detta leder till problem vid gränsöverskridande resolutioner, gör det svårare att skriva ned ordinära skulder utan säkerhet och medför rättslig osäkerhet. Dessutom leder situationen till en snedvriden konkurrens på den inre marknaden, eftersom de kostnader som institu-

ten föranleds av iakttagandet av företrädeskravet och de kostnader som investerare betalar för dessa finansiella instrument varierar mellan medlemsstaterna.

Stora samfundsinsättningar har i ordningsföljden för betalningar samma förmånsrätt som ordinära skulder utan säkerhet. Vissa medlemsstater har gett insättningar en allmän förmånsrätt. Europeiska centralbanken (nedan *ECB*) konstaterade i sitt utlåtande av den 23 februari 2017 (CON/2017/6), som gavs vid förhandlingarna om ändringsdirektivet, att även stora företags insättningar bör ges ett enhetligt harmoniserat företräde. Enligt ECB skulle detta medföra att investeransvaret i fråga om ordinära skulder utan säkerhet blev mer trovärdigt, eftersom det då inte sammanförs med stora insättningar som det kan vara svårt och oändamålsenligt att skriva ned. Nedskrivning av ordinära skulder utan säkerhet medför enligt ECB en mindre smittorisk än nedskrivning av insättningar. Resolutionsmyndigheten kan på det sätt som beskrivs ovan kräva att kravet på kapitalbas och nedskrivningsbara skulder uppfylls med efterställda skulder för att inte behöva göra fakultativa undantag från nedskrivning av värdet av skulderna. När förlusterna är tillräckligt stora kan det dock vid resolution bli aktuellt att skriva ned och konvertera värdet även av ordinära skulder utan säkerhet och därigenom värdet av insättningar i syfte att absorbera förlusterna.

Ändringsdirektivet kräver att det skapas en ny klass för ordinära skulder utan säkerhet för kreditinstitut och värdepappersföretag. Denna skuldkategori, som nedskrivs före ordinära skulder utan säkerhet, ska användas av alla institut inom hela EU-området. I ordningsföljden för betalningar när det gäller ordinära skulder utan säkerhet föreslås till övriga delar inga ändringar, vilket betyder att en annan ordinär skuld utan säkerhet vid ett insolvensförfarande och vid ett resolutionsförfarande även i framtiden kan behandlas på olika sätt i olika medlemsstater.

Lagen om den ordning i vilken borgenärer skall få betalning identifierar i sin gällande form inte på ett tillräckligt sätt den detaljerade, genom tillsynsförordningen och resolutionsdirektivet skapade efterställningen för finansiella instrument i ordningsföljden för betalningar. Många finansiella instrument som har godtagits som både övrigt primärkapital och supplementärkapital är masskuldebrevslån eller hybridlån som har karaktär av både kapitalbasinstrument och skuldinstrument, vilket gör det oändamålsenligt att placera dessa finansiella instrument i 6 § 1 mom. 3 eller 4 punkten i den lagen. Detta kan leda till situationer som står i strid med den ordning som följer av tillsynsförordningen och resolutionsdirektivet, när endast finansiella instrument som avses i 4 punkten får omfattas av efterställning enligt avtal på det sätt som avses i 6 § 2 mom. i lagen om den ordning i vilken borgenärer skall få betalning. Dessutom möjliggör den gällande lagstiftningen inte helt en i artikel 48.1 i resolutionsdirektivet avsedd ordningsföljd till den del värdet av supplementärkapitalinstrument ska nedskrivas före andra skulder med avtalad efterställning (debenturer), som inte räknas som institutets supplementärkapital (eller primärkapital), eftersom bägge typer av finansiella instrument sannolikt skulle anses omfattas av 6 § 1 mom. 3 punkten i lagen om den ordning i vilken borgenärer skall få betalning. Fordringar som hänför sig till supplementärkapitalinstrument och fordringar som hänför sig till andra skulder som är efterställda enligt avtal kan alltså vid ett insolvensförfarande ha samma förmånsrätt till betalning, vilket strider mot den ordningsföljd för absorbering av förluster vid resolution som anges i resolutionsdirektivet.

3 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN

3.1 Målsättning

Ett mål med denna proposition är att i den nationella lagstiftningen genomföra de bestämmelser om ordningsföljden för betalningar till institutets borgenärer som införs genom en ändring av resolutionsdirektivet. Ett mål med propositionen är också att klargöra ställningen för efter-

ställda fordringar i ordningsföljden för betalningar till borgenärer i kreditinstitut och värdepappersföretag.

3.2 Alternativ

Lagstiftningen behöver åtminstone ändras så att den i ändringsdirektivet föreskrivna klassen ordinära efterställda skulder utan säkerhet i ordningsföljden för betalningar tas in i finsk lagstiftning.

Den lagstiftning som gäller ordningsföljden för betalningar kan kvarstå i lagen om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform, i lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform och i sparbankslagen (nedan tillsammans *banklagarna*), i vilka det även föreskrivs om den förmånsrätt för insättningar som avses i resolutionsdirektivet. För detta talar det faktum att de bestämmelser som gäller inlåningsbankers konkurs även i övrigt finns i dessa lagar. Däremot behöver det då föreskrivas om frågan utöver i banklagarna även i lagen om hypoteksföreningar (936/1978) och i lagen om investeringstjänster (747/2012). Eftersom ordningsföljden för betalningar gäller alla kreditinstitut oavsett bolagsform, vore det naturligtast att föreskriva om den i en enda lag. Därför har den enklaste lösningen ansetts vara att placera alla bestämmelser som avviker från lagen om den ordning i vilken borgenärer skall få betalning och som gäller ordningsföljden för betalningar till borgenärer i kreditinstitut och värdepappersföretag i kreditinstitutslagen (610/2014) och i lagen om investeringstjänster.

Dessutom har det tagits ställning till om ändringsdirektivet föranleder ändringar i lagen om den ordning i vilken borgenärer skall få betalning. Såväl lagen om den ordning i vilken borgenärer skall få betalning som kreditinstitutslagen och lagen om investeringstjänster är i fråga om sitt tillämpningsområde tillämpliga på kreditinstitut och värdepappersföretag. Kreditinstitutslagen och lagen om investeringstjänster är dock speciallagar, i vilka bestämmelserna kan avvika från bestämmelserna i en till sitt tillämpningsområde mer allmän lag, som det för närvarande har gjorts i fråga om företräde för vissa insättningar. I lagen om den ordning i vilken borgenärer skall få betalning, som har ett allmännare tillämpningsområde, behövs inte en allmän hänvisningsbestämmelse i fråga om kreditinstitut och värdepappersföretag.

Dessutom har det tagits ställning till om de bestämmelser som gäller ordningsföljden för ordinära skulder utan säkerhet behöver ändras även till övriga delar. Detta har särskilt gällt behovet att i syfte att förbättra förutsättningarna för resolution ge insättningar allmän förmånsrätt på samma sätt som i vissa andra medlemsstater. Förmånsrätten har bedömts göra en nedskrivning av värdet av ordinära skulder utan säkerhet lättare när insättningarna inte påverkas. I ändringsdirektivet finns det till denna del av översynsklausul enligt vilken kommissionen ska se över behandlingen av stora insättningar före utgången av 2020. En risk med allmän förmånsrätt hade bl.a. varit att investerare ändrar sina investeringar till insättningar bara på grund av denna ändring. Således har man vid beredningen gått in för att vänta på ett eventuellt förslag och en konsekvensbedömning från kommissionen.

När det gäller efterställda finansiella instrument har inte bara det föreslagna alternativet utan också möjligheten att föreskriva om den i tillsynsdirektivet avsedda ordningsföljden för kapitalbasposter direkt i kreditinstitutslagen utvärderats. Detta alternativ har emellertid ansetts vara onödigt detaljerat, eftersom det redan i tillsynsförordningen krävs avtal om företräde, och avtal om företräde är ett villkor för godkännande som en viss kapitalbaspost. Det är endast förutsättningarna för detta avtal och dess överensstämmelse med resolutionslagstiftningen som behöver förtydligas i lagstiftningen.

3.3 De viktigaste förslagen

Det föreslås att det i ordningsföljden för betalningar till borgenärer i kreditinstitut och värdepappersföretag tas in en ny klass av ordinära efterställda skulder utan säkerhet. Borgenärer som avses i 2 § i lagen om den ordning i vilken borgenärer skall få betalning och som har lika rätt till betalning ur tillgångarna i förhållande till beloppet av sina fordringar, ska alltså i fråga om dessa institut delas in i två olika förmånsrättsklasser. Institutet kan fortfarande emittera både skulder som hör till denna nya klass och ordinära skulder utan säkerhet. När det gäller ordningsföljden för betalningar till borgenärer i kreditinstitut och värdepappersföretag ska det föreskrivas om dessa särdrag i kreditinstitutslagen och lagen om investeringstjänster. Till övriga delar är lagen om den ordning i vilken borgenärer skall få betalning fortfarande tillämplig även på dessa institut.

Samtidigt klargörs rätten att avtala om förmånsrätt för efterställda finansiella instrument på det sätt som förutsätts i tillsynsförordningen. Det föreslås att ordningsföljden vid resolutioner klargörs i resolutionslagen och att ordningsföljden vid insolvens klargörs i kreditinstitutslagen genom en ny bestämmelse om ordningsföljden för betalningar till borgenärer. Dessutom föreslås i lagen om investeringstjänster en hänvisning till denna bestämmelse som gäller kreditinstitut.

De föreslagna ändringarna tillämpas på skulder som emitteras efter lagens ikraftträdande. Detta hindrar emellertid inte att man kommer överens t.ex. om att borgenärens företrädesrätt blir sämre i och med ikraftträdandet av den nya ordningsföljden för betalningar till borgenärer. Till den del man förtydligar avtal om en viss rangordning för övrigt primärkapital och supplementärt kapital, kan ändringarna tillämpas på skuld som emitterats redan före lagens ikraftträdande.

4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER

4.1 Ekonomiska konsekvenser

4.1.1 Konsekvenser för de offentliga finanserna

De föreslagna bestämmelserna har inga direkta konsekvenser för statens budgetekonomi. Avsikten med resolutionsbestämmelserna är att ägare och investerare ska stå för kostnaderna vid resolution av ett institut. På detta sätt överförs kostnaderna för en resolution inte till att betalas med allmänna medel. Genom de föreslagna bestämmelserna strävar man efter att främja att investeransvaret realiserar så effektivt som möjligt om ett institut råkar i kris. Dessutom bidrar de föreslagna bestämmelserna till att göra ersättningar till borgenärer ur resolutionsfonden mindre sannolika i situationer där resolutionsmyndigheten blir tvungen att medge undantag från investeransvaret i fråga om vissa finansiella instrument.

4.1.2 Konsekvenser för företagen

Kreditinstitut och värdepappersföretag samt deras kunder

Resolutionsregleringen gäller institut och framför allt banker. I Finland omfattas ca 250 kreditinstitut och 10 värdepappersföretag av resolutionsregleringen. Det efterställningskrav som avses i den internationella TLAC-standarderna och som följer direkt av tillsynsdirektivet kommer troligen att i Finland gälla ett globalt systemviktigt institut (G-SII-institut), som har fattat beslut om att flytta sitt säte till Finland i oktober 2018.

Införandet av en ny skuldklass medför inte i sig kostnader för instituten. Instituterna kan trots de föreslagna ändringarna fortfarande ge ut både skulder som ingår i den nya klassen och vanliga skulder utan säkerhet som inte ingår i den nya klassen samt övriga finansiella instrument.

Instituterna ska i enlighet med sin affärsmodell och sitt marknadstillträde avgöra genom vilka finansiella instrument de täcker resolutionslagens krav på kapitalbas och nedskrivningsbara skulder. Kravet kan i regel också uppfyllas t.ex. med eget kapital, om resolutionsmyndigheten inte under de förutsättningar som anges i lag beslutar något annat. En eventuell ökning av finansieringskostnaderna realiserar först om institutet blir tvunget att täcka kravet på kapitalbas och nedskrivningsbara skulder med efterställd skuld. Då föranleds instituten kostnader av förändringarna i sin finansieringsstruktur. Även i dessa fall har institutet ändå möjlighet att avgöra med vilka efterställda skulder det uppfyller kravet. Det kan i regel uppfylla efterställningskravet inte bara genom finansiella instrument i den föreslagna nya klassen utan också genom t.ex. debenturer.

Det är ännu inte möjligt att bedöma hurdan prissättningen av den nya typen av finansiella instrument blir, men det kan antas att den hamnar mellan en finansieringskälla som är förmånligare för instituten, dvs. en ordinär skuld utan säkerhet, och en finansieringskälla som är dyrare för instituten, dvs. en skuld som är efterställd enligt avtal (debenturer). Om ett institut alltså ger ut skulder som ingår i den nya klassen i stället för vanliga skulder utan säkerhet föranleds institutet extra kostnader. Det är ändå sannolikt förmånligare för instituten att uppfylla efterställningskravet genom skuld i den nya klassen än att uppfylla det genom debenturer eller kapitalbasen. Om ändringarna kan bidra till att förbättra förutsättningarna för att investeransvaret realiserar och minska ersättningarna ur resolutionsfonden, är det naturligt att anta att nettoeffekten av reformen är en höjning av kreditinstitutens och investerarnas kostnader. På förhand är det mycket svårt att bedöma och det beror delvis på konkurrensläget i hur stor utsträckning branschen överför dessa ökade kostnader på sina kunder.

Kommissionen har i sin konsekvensbedömning uppskattat att finansieringskostnaderna för de institut som emitterar skuld i den föreslagna nya skuldklassen ökar med 20–50 punkter (basis points, bps), sannolikt i den övre delen av intervallet. Kommissionen gjorde bedömningen att ändringarna på kort sikt leder till en markant ökning av finansieringskostnaderna för de institut som blir tvungna att emittera efterställd skuld antingen enligt resolutionsmyndighetens beslut eller direkt med stöd av lag. Finansieringskostnaderna beror ändå till stor del bl.a. på en hur stor mängd finansiella instrument av den nya klassen som emitteras och hur mycket marknadsaktörerna är villiga att investera i dem. Kommissionen bedömde emellertid i sitt förslag att det valda tillvägagångssättet var det mest förmånliga för instituten av de alternativ som övervägdes. Dessutom bedömde kommissionen att när de globala systemviktiga instituten har uppfyllt kraven, kommer finansieringskostnaderna att gå ned på längre sikt.

De förslag som har som mål att klargöra rangordningen för övrigt primärkapital och supplementärt kapital har inga nämnvärda konsekvenser för prissättningen av finansiella instrument, eftersom ändringarna förtydligar möjligheten att avtala om den efterställning som man redan

har avtalat om i villkoren för instrumentet och som således redan har beaktats i prissättningen av instrumentet.

Dessutom kan nyttan av bestämmelserna på lång sikt ses i form av ökad finansiell stabilitet, bättre förutsättningar för resolution och därigenom lägre finansieringskostnader och dämpade marknadsfluktuationer.

ECB meddelade den 14 december 2017 att de i direktivförslaget avsedda nya ordinära efterställda skulderna utan säkerhet inte är godtagbara som säkerhet för centralbankens utlåning. Annan ordinär skuld utan säkerhet är fortfarande godtagbar som säkerhet. För säkerheterna ställs det samma godtagbarhetskriterier inom hela euroområdet, vilket betyder att även Finlands Bank tillämpar dessa kriterier.

Investerare

De föreslagna bestämmelserna möjliggör investeringar i nya slags finansiella instrument, vars värde vid resolution nedskrivs före annan ordinär skuld utan säkerhet. Investerarna erbjuder ett nytt finansiellt instrument vars ränta sannolikt är högre än på annan ordinär skuld utan säkerhet men som också är förknippat med högre risker. Sammantaget bidrar de föreslagna bestämmelserna om ordningsföljden för betalningar till borgenärer också till att klargöra situationen för investerare, vilket gör möjligheten att bedöma riskerna med olika finansiella instrument bättre.

Om instituten emitterar finansiella instrument som hör till den nya klassen, kan den föreslagna ändringen göra det mindre sannolikt att det nominella värdet av finansiella instrument med förmånsrätt behöver nedskrivas för absorbering av förluster vid resolution. Detta kan endast ske om instituten vid resolution har tillräckligt med sådan skuld i sin balansräkning som resolutionsmyndigheten kan använda. Om en nedskrivning av värdet av dessa skulder inte är tillräcklig för att absorbera förlusterna, nedskrivs även värdet av annan ordinär skuld utan säkerhet i enlighet med ordningsföljden för betalning till borgenärer.

4.1.3 Konsekvenser för hushållen

Förslagen har inga betydande konsekvenser för hushållen. Hushållen är emellertid investerare på finansmarknaden och därför kan de ovannämnda konsekvenserna för investerare även gälla hushåll som investerar på finansmarknaden.

4.1.4 Konsekvenser för samhällsekonomin och en helhetsbild av de ekonomiska konsekvenserna

Förslagen väntas inte ha några betydande konsekvenser för samhällsekonomin, annat än att de förbättrar förutsättningarna för resolution och realisering av investeransvaret. Syftet med resolutionslagstiftningen och realiseringen av investeransvaret är att möjliggöra en effektiv nedläggning av krisdrabbade banker, så att det medför så liten skada som möjligt för insättarna och stabiliteten på finansmarknaden i och med att bankernas ägare och investerare står för resolutionskostnaderna.

De mest betydande ekonomiska fördelarna av de föreslagna ändringarna är att bankernas förutsättningar för resolution förbättras och att investerarnas möjligheter att bedöma risker med olika finansiella instrument ökar. De största kostnaderna föranleds de institut som ger ut skulder som ingår i den nya klassen i stället för vanliga skulder utan säkerhet.

4.2 Konsekvenser för myndigheterna

Förslagen har inga direkta konsekvenser för myndigheterna. I Finland ställs kravet på kapitalbas och nedskrivningsbara skulder av den behöriga myndigheten, dvs. av Gemensamma resolutionsnämnden eller Verket för finansiell stabilitet. Samtidigt bedöms behovet att uppfylla kravet med efterställd skuld. Denna bedömning följer dock inte av det aktuella förslaget, utan av annan lagstiftning.

5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN

Regeringspropositionen har beretts vid finansministeriet.

En U-skrivelse (U 17/2017 rd) om ändringsdirektivet och om kommissionens övriga resolutionsförslag i november 2016 lämnades till riksdagen den 9 februari 2017.

Ett offentligt diskussionsmöte ordnades vid finansministeriet den 17 april 2018. Till diskussionsmötet inbjöds företrädare för många olika intressentgrupper och begärdes deras synpunkter på frågan.

Utkastet till proposition sändes på offentlig remiss den 7 maj 2018. Remisstiden gick ut den 15 juni 2018. Utkastet till proposition har också funnits tillgängligt på ministeriets webbplats (Statsrådets tjänst för projektinformation VM033:00/2018).

Utlåtande begärdes av sammanlagt 25 myndigheter och sammanslutningar. Sammanlagt 14 av dessa lämnade ett utlåtande. Av dem som ombads lämna ett utlåtande yttrade sig justitieministeriet, Finlands Bank, Finansinspektionen, Verket för finansiell stabilitet, Europeiska centralbanken, Statskontoret, Finanssiala ry, Finlands näringsliv rf, Finlands Hypoteksförening och Finlands Bostadshypobank Ab, Finlands Advokatförbund och Företagarna i Finland rf. Utlåtande lämnades dessutom av Mikko Heinonen/Borenius Attorneys Ltd, Nordea och fonden VTS-rahasto. OP Gruppen, Centralhandelskammaren och Työeläkevakuuttajat TELA - Arbetspensionsförsäkrarna TELA ry meddelade att de inte hade något att yttra om utkastet. Finlands Revisorer rf meddelade att den inte har något att yttra, eftersom de anmärkningar den tidigare lagt fram redan hade beaktats i propositionsutkastet.

Alla som lämnade utlåtande förhöll sig positiva till de föreslagna ändringarna och den föreslagna regleringsmodellen ansågs vara fungerande. Vid finansministeriet bereddes en promemoria där remissvaren finns samlade.

Den enskilda fråga i utkastet som kommenterades allra mest i remissvaren var ikraftträdandet och tillämpningen av bestämmelserna om den nya skuldkategorin. Verket för finansiell stabilitet, Finanssiala ry, Finlands Hypoteksförening och Finlands Bostadshypobank Ab, Nordea och Finlands Advokatförbund fäste uppmärksamhet vid att emission av det nya finansiella instrumentet bör kunna inledas så fort som möjligt. Av förarbetena och lagstiftningen ska det tydligt framgå att det i villkoren för det finansiella instrumentet kan avtalas om att den fordran som grundar sig på ett sådant förändras till att motsvara den nya lagstiftningen när den väl träder i kraft. Utifrån remissvaren gjordes vissa förtydligande ändringar i motiveringarna och ikraftträdandebestämmelsen.

Dessutom föreslog justitieministeriet, Finanssiala ry, Nordea, VTS-rahasto och Heinonen vissa preciserande ändringar i propositionsutkastet. Dessa synpunkter har i den fortsatta beredningen beaktats i möjligaste mån.

6 SAMBAND MED ANDRA PROPOSITIONER

RP 112/2018 rd

Samtidigt med denna proposition behandlas i riksdagen regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av kreditinstitutslagen och till vissa lagar som har samband med den (RP 100/2018 rd), där det även föreslås att 6 kap. 1 § i lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag ändras. Ändringarna gäller olika moment. Båda ändringarna avses träda i kraft så snart som möjligt.

DETALJMOTIVERING

1 LAGFÖRSLAG

1.1 Kreditinstitutslagen

1 kap. Allmänna bestämmelser

4 a §. *Den ordning i vilken kreditinstitutets borgenärer ska få betalning.* I den nya paragrafen tas in bestämmelser som motsvarar artikel 108 i resolutionsdirektivet om den ordning i vilken kreditinstitutens borgenärer ska få betalning vid insolvens, inklusive de ändringar som gjorts i det genom ändringsdirektivet. I paragrafen föreskrivs i samlad form om poster som vid konkurs för ett kreditinstitut behandlas på ett annat sätt än enligt den allmänna lagen om den ordning i vilken borgenärer skall få betalning.

Det föreslås att som *1 mom. 1—3 punkten* i paragrafen överförs en bestämmelse som motsvarar 6 kap. 21 § 2 mom. i lagen om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform och en bestämmelse som motsvarar 7 kap. 30 § 2 mom. i lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform samt en bestämmelse som motsvarar 118 § 2 mom. i sparbankslagen. Dessa bestämmelser är likartade och gäller oberoende av bolagsform, och därför samlas de ihop i en paragraf som gäller för alla kreditinstitut. Genom bestämmelserna har en förmånsrätt för vissa insättningar enligt artikel 108.1 i resolutionsdirektivet satts nationellt i kraft och deras innehåll kvarstår oförändrat även om det görs tekniska förtydliganden i dem genom en uppdatering av hänvisningen till den gällande revisionslagen (1141/2015) och genom en precisering av begreppet oprioriterade skulder utan säkerheter med en hänvisning till 2 § i lagen om den ordning i vilken borgenärer skall få betalning. Punkterna motsvarar artikel 108.1 i resolutionsdirektivet, sådant det lyder även ändrat genom ändringsdirektivet.

Det föreslås i *1 mom. 4 punkten* i enlighet med artikel 108.2 i ändringsdirektivet en bestämmelse om en ny klass för ordinarie osäkrade skulder med lägre prioritet. Betalning på en sådan skuld som avses i punkten görs i ett insolvensförfarande först efter annan ordinarie skuld utan säkerhet, men före en efterställd skuld. Däremot minskas värdet på en sådan skuld som avses i denna punkt vid ett resolutionsförfarande före annan ordinarie skuld utan säkerhet, men efter en efterställd skuld. För att vara en sådan skuld ska skuldförbindelsen uppfylla de tre kriterierna i direktivet: den får inte vara eller innehålla derivat, dess ursprungliga löptid ska vara minst ett år och i avtalsvillkoren för förbindelsen ska konstateras att det i institutets förmånsrätt hör till just denna klass. Om det med stöd av någon annan lag ska upprättas ett prospekt över emissionen av en skuld, presenteras den förmånsrätt som avses i denna punkt i tillämpliga delar även som en del av de villkor som ska uppges i prospektet. Med stöd av artikel 108.6 i ändringsdirektivet betraktas inte skuldinstrument med rörlig ränta som härletts från en allmänt använd referensränta och skuldinstrument som inte är angivna i emittentens nationella valuta som här avsedda skuldinstrument med inbäddade derivat endast på grund av dessa egenskaper, förutsatt att kapitalet, återbetalningen och räntan är angivna i samma valuta. I enlighet med artikel 2.1 led 48 i resolutionsdirektivet, sådant det lyder ändrat i ändringsdirektivet, avses med skuldförbindelse i denna punkt inte sådana instrument som ger rätt att förvärva skuldförbindelser.

Solvensförordningen förutsätter avtal om en viss rangordning för kapitalbasinstrument. En bestämmelse om denna förutsättning ingår i fråga om finansiella instrument som ska räknas som kärnprimärkapital i artikel 28.1 j, i fråga om övrigt primärkapital i artikel 52.1 d och i fråga om supplementärkapital i artikel 63 d. Dessutom kan kreditinstitut ha även andra finansiella instrument med avtalad förmånsrätt vid konkurs. I nuläget identifieras dessa avtalsarrangemang som krävs av kreditinstitut dock inte helt i lagen om den ordning i vilken borgenärer

skall få betalning och därför ska det i *1 mom. 5 punkten* i paragrafen uttryckligen konstateras en rätt att avtala om den förmånsrättsordning som krävs i solvensförordningen å ena sidan i fråga om sådana obligationslån som avses i 6 § 1 mom. 3 punkten och å andra sidan mellan sådana kapitallån och andra efterställda lån som avses i 6 § 1 mom. 4 punkten i lagen om den ordning i vilken borgenärer skall få betalning. I praktiken ska fordringar som grundar sig på finansiella instrument som räknas som övrigt primärkapital betraktas som sådana fordringar som avses i 6 § 1 mom. 4 punkten i lagen om den ordning i vilken borgenärer skall få betalning.

Paragrafens *2 mom.* motsvarar 6 kap. 21 § 3 mom. i lagen om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform, 7 kap. 30 § 3 mom. i lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform och 118 § 3 mom. i sparbankslagen. I momentet tas det för tydlighetens skull också in en hänvisning till den gamla insättningsgarantifonden, för vilken har föreskrivits motsvarande regressfordringar i 11 mom. i övergångsbestämmelserna i lagen om ändring av kreditinstitutslagen (1199/2014) och som har getts motsvarande förmånsrätt i 12 mom. i den övergångsbestämmelsen. Även om medel i den gamla insättningsgarantifonden inte anses vara medel som tillhör den gamla insättningsgarantifondens medlemmar, ansågs det när lagen stiftades vara motiverat att även föreskriva om den gamla insättningsgarantifondens regressfordran. Avsikten var att förhindra att det uppkommer situationer där en inlåningsbank som anslutit sig till systemet med insättningsgaranti först efter att lagen trätt i kraft ska kunna få ekonomisk vinning av de medel som influtit till den gamla insättningsgarantifonden (EkUB 20/2014 rd).

Artikel 108.5, 108.7 och 108.8 i ändringsdirektivets lydelse gäller övergångsarrangemang för de medlemsstater som redan innan direktivets ikraftträdande har föreskrivit om den nya förmånsrättsklassen för ordinarie skulder utan säkerhet. Därför behöver det inte föreskrivas om dessa i Finland.

8 §. Inlåningsbank. Det föreslås att 3 mom. ändras så att numret av lagen om myndigheten för finansiell stabilitet stryks. Lagen nämns istället första gången redan i 4 a §.

12 kap. **Bokslut, halvårsrapport och revision**

13 §. Tillämpning av bestämmelser om revision och revisorer. Det föreslås att 1 mom. ändras så att numret av revisionslagen stryks. Lagen nämns istället första gången redan i 1 kap. 4 a §.

1.2 **Lagen om investeringstjänster**

13 a kap. **Likvidation och konkurs**

2 §. Tillämpning av bestämmelserna i affärsbankslagen och kreditinstitutslagen. Till paragrafen fogas ett nytt *4 mom.* med stöd av vilket 1 kap. 4 a § 1 mom. 3—5 punkten i kreditinstitutslagen, som gäller den ordning i vilken borgenärerna ska få betalning och som är viktiga också med tanke på värdepappersföretag, är tillämplig på sådana värdepappersföretag som omfattas av lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag. Genom den betalningsordning för borgenärer som föreskrivs i 1 kap. 4 a § i kreditinstitutslagen har satts i kraft artikel 108 i resolutionsdirektivet som därmed även gäller alla värdepappersföretag som hör till tillämpningsområdet för resolutionsdirektivet. Samtidigt ändras också rubriken för paragrafen.

1.3 Lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag

6 kap. Nedskrivning och konvertering av värdet på aktier, andelar och vissa andra balansposter samt indragning av aktier och andelar

1 §. *Skyldighet att skriva ned det nominella värdet på poster i eget kapital samt att skriva ned och konvertera vissa andra balansposter.* Det föreslås att 5 mom. ändras så att den ordningsföljd för nedskrivning som förutsätts i artikel 48.1 i resolutionsdirektivet 2014/59/EU förtydligas i momentet. Enligt direktivet minskas medlen i följande ordning: 1) kärnprimärkapital, 2) övrigt primärkapital, 3) supplementärt kapital, 4) sådana efterställda skulder som inte är supplementärt kapital, 5) övriga skulder som omfattas av investerans ansvar i den förmånsrättsordning som tillämpas vid ett insolvensförfarande. Lagens 6 kap. 1 § gäller institutets kapitalbasinstrument. På så vis förtydligas i detta moment ordningen uttryckligen för kärnprimärkapital, övrigt primärkapital och supplementärt kapital.

8 kap. Skuldnedskrivning och konvertering av skulder till kapitalbasinstrument

3 §. *Genomförande av nedskrivning och konvertering av skulder.* Det föreslås att 4 mom. ändras så att den ordningsföljd för nedskrivning som förutsätts i artikel 48.1 i resolutionsdirektivet 2014/59/EU förtydligas i momentet. Enligt direktivet minskas medlen i följande ordning: 1) kärnprimärkapital, 2) övrigt primärkapital, 3) supplementärt kapital, 4) sådana efterställda skulder som inte är supplementärt kapital, 5) övriga skulder som omfattas av investerans ansvar i den förmånsrättsordning som tillämpas vid ett insolvensförfarande. Lagens 8 kap. gäller ett instituts skuldinstrument som inte räknas som institutets kapitalbasinstrument. Således förtydligas i momentet ordningen uttryckligen till de delar som kapitalbasen ska nedskrivas och konverteras före sådana skulder som avses i detta moment. Värdet av skulder som avses i detta moment nedskrivs och konverteras sedan i omvänd ordning jämfört med vid konkursen för ett kreditinstitut. Bestämmelser om den ordning i vilken kreditinstituts borgenärer ska få betalning tas in i 1 kap. 4 a § i kreditinstitutslagen och i lagen om den ordning i vilken borgenärer skall få betalning.

7 §. *Minimikrav för kapitalbas och nedskrivningsbara skulder.* Det föreslås att 3 mom. 5 punkten ändras så att hänvisningarna till sådana insättningar som avses i 21 § 2 mom. 1 punkten i lagen om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform, 30 § 2 mom. 1 punkten i lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform eller 118 § 2 mom. 1 punkten i sparbankslagen ändras till en hänvisning till sådana insättningar som avses i 1 kap. 4 a § 1 mom. 1 punkten i kreditinstitutslagen, eftersom dessa bestämmelser överförs till kreditinstitutslagen genom andra förslag som läggs fram i denna proposition.

1.4 Lagen om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform

6 kap. Likvidation och konkurs

18 §. Till paragrafen föreslås bli fogat ett nytt 4 mom. enligt vilket finansiella instrument som räknas som ett kreditinstituts övriga primärkapital inte ska betraktas som skuld när 20 kap. 7 § 2 mom. i aktiebolagslagen (624/2006) tillämpas. Aktiebolagslagen är tillämplig på affärsbankers likvidation och konkurs, om inte något annat föreskrivs. I 20 kap. 7 § 2 mom. i aktiebolagslagen föreskrivs att om likvidationsbolagets tillgångar inte förslår till betalning av dess skulder, ska likvidatorerna ansöka om att bolaget försätts i konkurs. Enligt artikel 52.1 m i solvensförordningen ska instrument som utgör övrigt primärkapital inte bidra till att fastställa att institutets skulder överstiger dess tillgångar, om ett sådant fastställande utgör ett test av insolvensen enligt tillämplig nationell lagstiftning. Denna bestämmelse i aktiebolagslagen kan anses vara ett sådant fastställande eller ett fastställande av tillgångarnas tillräcklighet, där det

oavsett ska göras en kalkyl över tillgångar och skulder. Även i det förfarande som avses i 20 kap. 23 § i aktiebolagslagen ska det göras en kalkyl över tillgångar och skulder. Sådana finansiella instrument som ska räknas som övrigt primärkapital är ofta kapital- eller hybridlån som har karaktär av både kapitalbasinstrument och skuldinstrument, och dessa är det i en kalkyl ändamålsenligt att jämföra med kapitallån.

21 §. Det föreslås att 2 och 3 mom. upphävs. En bestämmelse med samma innehåll överförs till 1 kap. 4 a § i kreditinstitutslagen. På så vis behöver inte samma bestämmelse upprepas i flera lagar, eftersom kreditinstitutslagen gäller samtliga kreditinstitut oberoende av bolagsform.

1.5 Lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagform

7 kap. Likvidation och konkurs

23 §. Till paragrafen föreslås bli fogat *ett nytt 4 mom.* enligt vilket finansiella instrument som räknas som övrigt primärkapital inte ska betraktas som skuld när 23 kap. 7 § 2 mom. i lagen om andelslag (421/2013) tillämpas. Lagen om andelslag tillämpas på andelsbankers likvidation och konkurs, om inte något annat föreskrivs. I 23 kap. 7 § 2 mom. i lagen om andelslag föreskrivs att om likvidationsandelslagets tillgångar inte förslår till betalning av dess skulder, ska likvidatorerna ansöka om att andelslaget försätts i konkurs. Enligt artikel 52.1 m i solvensförordningen ska instrument som utgör övrigt primärkapital inte bidra till att fastställa att institutets skulder överstiger dess tillgångar, om ett sådant fastställande utgör ett test av insolvensen enligt tillämplig nationell lagstiftning. Denna bestämmelse i lagen om andelslag kan anses vara ett sådant fastställande eller ett fastställande av tillgångarnas tillräcklighet, där det oavsett ska göras en kalkyl över tillgångar och skulder. Även i det förfarande som avses i 23 kap. 23 § i lagen om andelslag ska det göras en kalkyl över tillgångar och skulder. Sådana finansiella instrument som ska räknas som övrigt primärkapital är ofta kapital- eller hybridlån som har karaktär av både kapitalbasinstrument och skuldinstrument, och dessa är det i en kalkyl ändamålsenligt att jämföra med kapitallån.

30 §. Det föreslås att 2 och 3 mom. upphävs. En bestämmelse med samma innehåll överförs till 1 kap. 4 a § i kreditinstitutslagen. På så vis behöver inte samma bestämmelse upprepas i flera lagar, eftersom kreditinstitutslagen gäller samtliga kreditinstitut oberoende av bolagsform.

1.6 Sparbankslagen

8 kap. Likvidation och konkurs

112 §. Till paragrafen föreslås bli fogat *ett nytt 2 mom.* enligt vilket ett kreditinstituts finansiella instrument som ska räknas som övrigt primärkapital inte ska betraktas som skuld när paragrafen tillämpas. Enligt artikel 52.1 m i solvensförordningen ska instrument som utgör övrigt primärkapital inte bidra till att fastställa att institutets skulder överstiger dess tillgångar, om ett sådant fastställande utgör ett test av insolvensen enligt tillämplig nationell lagstiftning. Denna bestämmelse kan anses vara ett sådant fastställande eller ett fastställande av tillgångarnas tillräcklighet, där det oavsett ska göras en kalkyl över tillgångar och skulder. Sådana finansiella instrument som ska räknas som övrigt primärkapital är ofta kapital- eller hybridlån som har karaktär av både kapitalbasinstrument och skuldinstrument, och dessa är det i en kalkyl ändamålsenligt att jämföra med kapitallån.

118 §. Det föreslås att 2 och 3 mom. upphävs. En bestämmelse med samma innehåll överförs till 1 kap. 4 a § i kreditinstitutslagen. På så vis behöver inte samma bestämmelse upprepas i

flera lagar, eftersom kreditinstitutslagen gäller samtliga kreditinstitut oberoende av bolagsform.

122 §. Det föreslås att *1 mom.* ändras så att numret av revisionslagen tas in. Lagen nämns första gången i denna paragraf.

2 IKRAFTTRÄDANDE

Lagarna föreslås träda i kraft så snart som möjligt efter det att de har antagits och blivit stadfästa, dock senast den 29 december 2018 enligt kravet i ändringsdirektivet.

Bestämmelserna i 1 kap. 4 a § 1 mom. 4 punkten i kreditinstitutslagen tillämpas endast på fordringar som grundar sig på skuld som emitterats efter lagens ikraftträdande. Detta hindrar emellertid inte att man kommer överens t.ex. om att borgenärens företrädesrätt blir sämre i och med ikraftträdandet av den nya ordningsföljden för betalningar till borgenärer. I övrigt tillämpas ändringarna också på skulder som emitterats före lagens ikraftträdande.

3 FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN SAMT LAGSTIFTNINGSORDNING

Förhållandet mellan realiseringen av investeransvaret och andra befogenheter för Verket för finansiell stabilitet och egendomsskyddet i 15 § och näringsfriheten i 18 § i grundlagen samt grunderna för begränsning av de grundläggande rättigheterna har behandlats uttömmande i samband med stiftandet av lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag (RP 175/2014 rd, GrUU 35/2014 rd). Grundlagsutskottet ansåg då det vara motiverat att begränsa de grundläggande rättigheterna i detta sammanhang. Inga ändringar föreslås genom denna proposition i realiseringen av investeransvaret, men det föreslås att förutsättningarna för realiseringen förbättras.

Genom denna proposition skapas en ny avtalsbaserad klass för den ordning i vilken kreditinstitut och vissa värdepappersföretag ska få betalning. Avtalsfriheten är inte uttryckligen tryggad i grundlagen, men skyddas i viss mån av generalklausulen om egendomsskydd i 15 § 1 mom. i grundlagen (RP 309/1993 rd, s. 66, GrUU 15/2004 rd, s. 4—5, GrUU 33/1998 rd, s. 1). Till dessa delar kan propositionen anses till och med främja avtalsfriheten, eftersom den gör det möjligt för investerare att frivilligt avtala om lägre prioritet i ett insolvens- och resolutionsförfarande jämfört med en annan borgenär och att som gottgörelse sannolikt kräva en högre ränta. Den nya klassen ska gälla finansiella instrument som emitterats först efter lagens ikraftträdande, om inte något annat avtalats.

I övrigt ska ändringarna tillämpas även på redan emitterad skuld i ett resolutions- eller konkursförfarande efter lagens ikraftträdande. Ett retroaktivt ingripande i förmögenhetsrättsliga avtalsförhållanden mellan privata är i princip problematiskt. Det grundlagsfästa egendomsskyddet tryggar också kontinuiteten i avtalsförhållanden.

Förbudet mot att retroaktivt göra ingrepp i avtalsförhållandens okränkbarhet har åtminstone inte blivit absolut regel i grundlagsutskottets praxis (bl.a. GrUU 42/2006 rd s. 4, GrUU 63/2002 rd s. 2, GrUU 37/1998 rd, s. 2, GrUU 34/1998 rd, s. 2, GrUU 33/1998 rd s. 2). I utskottets praxis har skyddet för berättigade förväntningar ansetts omfatta rätten att lita på att lagstiftningen om de rättigheter och skyldigheter som är viktiga för avtalsförhållandet består och att denna typ av frågor inte kan regleras på ett sätt som i oskäligt hög grad försämrar parternas rättsliga ställning (GrUU 42/2006 rd, s. 4, GrUU 21/2004 rd, s. 3). Å andra sidan har företag på en mycket starkt reglerad marknad inte anledning att förvänta sig att lagstiftningen förblir oförändrad under alla förhållanden (GrUU 22/2013 rd, s. 4/II, GrUU 31/2006 rd, s. 4,

GrUU 56/2005 rd, s. 2). Lagstiftningen om kreditinstitut och värdepappersföretag och i synnerhet den jämförelsevis nya lagstiftning som gäller resolution av dem är detaljerad och har undergått ständiga förändringar efter den senaste finanskrisen.

Enligt utskottets praxis ska även den här typen av bestämmelser som ingriper i egendoms-skyddet bedömas med avseende på de generella villkoren för begränsningar i de grundläggande fri- och rättigheterna, till exempel kravet på acceptans och proportionalitet (bl.a. (GrUU 31/2006 rd, s. 4, GrUU 56/2005 rd, s. 2). Genom denna proposition förtydligas för det första det krav som på grund av EU-lagstiftningen ställs i nationell lagstiftning på avtal om förmånsrätt mellan icke-prioriterade finansiella instrument som räknas som kapitalbasinstrument. Syftet med ändringarna är att förtydliga rättsläget och å andra sidan förbättra förutsättningarna för realisering av investeransvaret. Avtalsvillkoren för icke-prioriterade finansiella instrument har redan innehållit ett krav på att avtala om sämre förmånsrätt för att de finansiella instrumenten ska godkännas i vissa kapitalposter för kreditinstitut och värdepappersföretag. På denna punkt förtydligar de föreslagna ändringarna denna rätt som i viss mån varit svår att tolka, och stärker behandlingen av redan gällande avtal, vilket kan anses till och med förbättra kontinuiteten i avtalsförhållanden. Även i händelse av att parterna t.ex. avtalar om att ett tidigare emitterat finansiellt instrument anpassas till ny lagstiftning och till den nya efterställda skuldklassen är det fråga om en rätt som omfattas av parternas avtalsfrihet att avtala om efterställning utan att det påverkar de övriga borgenärerna. Dessutom är resolution i varje fall en sista utväg för att ingripa i verksamheten i sådana institut som inte längre är funktionsdugliga, hotas av ett insolvensförfarande och där de övriga lagstadgade förutsättningarna för resolution uppfylls.

På ovannämnda grunder kan de föreslagna lagarna behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av 1 kap. i kreditinstitutslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i kreditinstitutslagen (610/2014) 1 kap. 8 § 3 mom. och 12 kap. 13 § 1 mom., sådana
de lyder, 1 kap. 8 § 3 mom. i lagen 1199/2014 och 12 kap. 13 § 1 mom. i lagen 637/2016 och
fogas till 1 kap. en ny 4 a § som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

4 a §

Den ordning i vilken kreditinstitutets borgenärer ska få betalning

Vid ett kreditinstituts konkurs, med avvikelse från vad som föreskrivs i lagen om den ordning i vilken borgenärer skall få betalning (1578/1992),

1) har fysiska personers och andra juridiska personers än sådana som överskrider gränsvärdena i 2 kap. 5 § 2 punkten i revisionslagen (1141/2015) ersättningsberättigade insättningar förmånsrätt i förhållande till de fordringar som avses i 2 § i lagen om den ordning i vilken borgenärer ska få betalning och till de ersättningar som avses i 3 punkten i detta moment,

2) har den del av en insättning som med stöd av 5 kap. 8 § i lagen om myndigheten för finansiell stabilitet (1195/2014) ersätts i sin helhet vid tillämpning av 1 punkten, förmånsrätt i förhållande till den del av insättningen som inte omfattas av skyddet,

3) har ersättningar som avses i 7 kap. 2 § 3 mom. i lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag förmånsrätt i förhållande till de fordringar som avses i 2 § i lagen om den ordning i vilken borgenärer skall få betalning,

4) har fordringar som grundar sig på sådana skuldförbindelser som inte är eller som inte innehåller derivat och vars ursprungliga löptid är minst ett år, sämre förmånsrätt i förhållande till de fordringar som avses i 2 § i lagen om den ordning i vilken borgenärer skall få betalning och bättre förmånsrätt i förhållande till de fordringar som avses i 6 § 1 mom. i den lagen, om det i villkoren för skuldförbindelsen konstateras att det är fråga om en sådan skuldförbindelse som avses i denna punkt,

5) kan det avtalas om den inbördes förmånsrätten mellan fordringar enligt 6 § 1 mom. 3 punkten i lagen om den ordning i vilken borgenärer skall få betalning och om den inbördes förmånsrätten mellan fordringar enligt 4 punkten.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om garanterad insättning ska också tillämpas på Verket för finansiell stabilitets regressfordringar enligt 5 kap. 15 § i lagen om myndigheten för finansiell stabilitet och på den gamla insättningsgarantifondens regressfordringar enligt 11 och 12 mom. i övergångsbestämmelserna i lagen om ändring av kreditinstitutslagen (1199/2014).

8 §

Inlåningsbank

I lagen om myndigheten för finansiell stabilitet föreskrivs om inlåningsbankers skyldighet att betala insättningsgarantiavgift och att höra till insättningsgarantisystemet.

12 kap.

Bokslut, halvårsrapport och revision

13 §

Tillämpning av bestämmelser om revision och revisorer

På kreditinstituts revision och revisorer tillämpas revisionslagen, och när det gäller kreditinstitut i aktiebolagsform dessutom aktiebolagslagen samt när det gäller kreditinstitut i andelslagsform dessutom lagen om andelslag, om inte något annat föreskrivs nedan.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På fordringar som grundar sig på skuld som emitterats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas bestämmelserna i 1 kap. 4 a § 1 mom. 4 punkten endast, om så avtalas.

2.

Lag

om ändring av 13 a kap. 2 § i lagen om investeringstjänster

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om investeringstjänster (747/2012) rubriken för 13 a kap. 2 §, sådan den lyder i lag 1201/2014, och
fogas till 13 a kap. 2 §, sådan den lyder i lag 1201/2014, ett nytt 4 mom., som följer:

13 a kap.

Likvidation och konkurs

2 §

Tillämpning av bestämmelserna i affärsbankslagen och kreditinstitutslagen

På värdepappersföretag på vilka tillämpas lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag tillämpas också vad som föreskrivs i 1 kap. 4 a § 1 mom. 3—5 punkten i kreditinstitutslagen.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

3.

Lag

om ändring av 6 och 8 kap. i lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag (1194/2014) 6 kap. 1 § 5 mom. samt 8 kap. 3 § 4 mom. och 7 § 3 mom. 5 punkten, av dem 6 kap. 1 § 5 mom. och 8 kap. 7 § 3 mom. 5 punkten sådana de lyder i lag 821/2017, som följer:

6 kap.

Nedskrivning och konvertering av värdet på aktier, andelar och vissa andra balansposter samt indragning av aktier och andelar

1 §

Skyldighet att skriva ned det nominella värdet på poster i eget kapital samt att skriva ned och konvertera vissa andra balansposter

Antalet aktier eller andelar i institutet ska minskas och andra i 1 mom. avsedda finansiella instrument skrivs ned och konverteras i omvänd förmånsrättsordning jämfört med förmånsrättsordningen vid en konkurs i de poster i eget kapital som avses i det momentet. Det första som nedskrivs och konverteras är sådant kärnprimärkapital som avses i artikel 26 i EU:s tillsynsförordning, det andra sådant övrigt primärkapital som avses i artikel 51 och det tredje sådant supplementärkapital som avses i artikel 62, om inte något annat följer av artikel 54. Nedskrivning av värdet på aktier, andelar och andra poster i eget kapital ändrar inte ägarens ansvar för förpliktelser som hänför sig till det nedskrivna värdet eller för eventuell skadeståndsskyldighet till följd av överklagande av sådana åtgärder som avses i 1 mom.

8 kap.

Skuldnedskrivning och konvertering av skulder till kapitalbasinstrument

3 §

Genomförande av nedskrivning och konvertering av skulder

Om ett institut eller ett tillfälligt institut har finansiella instrument med sämre förmånsrätt vid konkurs, ska värdet av sådana skulder skrivs ned till fullt belopp innan värdet av skulder med bättre förmånsrätt skrivs ned. Värdet av övriga skulder ska skrivs ned först efter det att värdet av de finansiella instrument som avses i 6 kap. 1 § har skrivits ned till fullt belopp. Om ett institut eller ett tillfälligt institut har finansiella instrument som enligt villkoren kan konverteras till instrument som vid en konkurs har sämre förmånsrätt, ska instrumenten konverteras i enlighet med de villkor som gäller för dem, innan detta moment tillämpas.

7 §

Minimikrav för kapitalbas och nedskrivningsbara skulder

De nedskrivningsbara skulderna kan räknas in i det sammanlagda belopp som avses i 1 mom. endast om

5) skulden inte är baserad på en garanterad insättning enligt 5 kap. 8 § i verklagen eller på insättningar som avses i 1 kap. 4 a § 1 mom. 1 punkten i kreditinstitutslagen,

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

4.

Lag

om ändring av 18 och 21 § i lagen om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform (1501/2001) 21 §
2 och 3 mom., sådana de lyder i lag 1204/2014, samt
fogas till 18 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 642/2006, ett nytt 4 mom. som följer:

18 §

Finansiella instrument som räknas till sådant övrigt primärkapital som avses i artikel 51 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 betraktas inte som skuld vid tillämpning av 20 kap. 7 § 2 mom. och 23 § i aktiebolagslagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

5.

Lag

om ändring av 23 och 30 § i lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform (423/2013) 30 §
2 och 3 mom., sådana de lyder i lag 1205/2014, samt
fogas till 23 § ett nytt 4 mom. som följer:

23 §

Finansiella instrument som räknas till sådant övrigt primärkapital som avses i artikel 51 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 betraktas inte som skuld vid tillämpning av 23 kap. 7 § 2 mom. och 23 § i lagen om andelslag.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

6.

Lag

om ändring av sparbankslagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i sparbankslagen (1502/2001) 118 § 2 och 3 mom., sådana de lyder i lag
1206/2014,
ändras 122 § 1 mom. och
fogas till 112 § ett nytt 2 mom. som följer:

112 §

Finansiella instrument som räknas till sådant övrigt primärkapital som avses i artikel 51 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 betraktas inte som skuld vid tillämpning av denna paragraf.

122 §

Angående skadeståndsskyldighet för en sparbanks stiftare och principaler, förvaltningsråds- och styrelsemedlemmar samt verkställande direktören föreskrivs i kreditinstitutslagen. Bestämmelser om revisorernas skadeståndsskyldighet finns i revisionslagen (1141/2015).

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

Helsingfors den 6 september 2018

Statsminister

Juha Sipilä

Finansminister Petteri Orpo

1.

Lag

om ändring av 1 kap. i kreditinstitutslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i kreditinstitutslagen (610/2014) 1 kap. 8 § 3 mom. och 12 kap. 13 § 1 mom., sådana
de lyder, 1 kap. 8 § 3 mom. i lagen 1199/2014 och 12 kap. 13 § 1 mom. i lagen 637/2016 och
fogas till 1 kap. en ny 4 a § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

Allmänna bestämmelser

4 a §

Den ordning i vilken kreditinstitutets borgenärer ska få betalning

Vid ett kreditinstituts konkurs, med avvikelse från vad som föreskrivs i lagen om den ordning i vilken borgenärer skall få betalning (1578/1992),

1) har fysiska personers och andra juridiska personers än sådana som överskrider gränsvärdena i 2 kap. 5 § 2 punkten i revisionslagen (1141/2015) ersättningsberättigade insättningar förmånsrätt i förhållande till de fordringar som avses i 2 § i lagen om den ordning i vilken borgenärer ska få betalning och till de ersättningar som avses i 3 punkten i detta moment,

2) har den del av en insättning som med stöd av 5 kap. 8 § i lagen om myndigheten för finansiell stabilitet (1195/2014) ersätts i sin helhet vid tillämpning av 1 punkten, förmånsrätt i förhållande till den del av insättningen som inte omfattas av skyddet,

3) har ersättningar som avses i 7 kap. 2 § 3 mom. i lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag förmånsrätt i förhållande till de fordringar som avses i 2 § i lagen om den ordning i vilken borgenärer skall få betalning,

4) har fordringar som grundar sig på såd-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

ana skuldförbindelser som inte är eller som inte innehåller derivat och vars ursprungliga löptid är minst ett år, sämre förmånsrätt i förhållande till de fordringar som avses i 2 § i lagen om den ordning i vilken borgenärer skall få betalning och bättre förmånsrätt i förhållande till de fordringar som avses i 6 § 1 mom. i den lagen, om det i villkoren för skuldförbindelsen konstateras att det är fråga om en sådan skuldförbindelse som avses i denna punkt,

5) kan det avtalas om den inbördes förmånsrätten mellan fordringar enligt 6 § 1 mom. 3 punkten i lagen om den ordning i vilken borgenärer skall få betalning och om den inbördes förmånsrätten mellan fordringar enligt 4 punkten.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om garanterad insättning ska också tillämpas på Verket för finansiell stabilitets regressfordringar enligt 5 kap. 15 § i lagen om myndigheten för finansiell stabilitet och på den gamla insättningsgarantifondens regressfordringar enligt 11 och 12 mom. i övergångsbestämmelserna i lagen om ändring av kreditinstitutslagen (1199/2014).

8 §

Inlåningsbank

8 §

Inlåningsbank

I lagen om myndigheten för finansiell stabilitet (1195/2014) föreskrivs om inlåningsbankers skyldighet att betala insättningsgarantiavgift och att höra till insättningsgarantisystemet.

I lagen om myndigheten för finansiell stabilitet föreskrivs om inlåningsbankers skyldighet att betala insättningsgarantiavgift och att höra till insättningsgarantisystemet.

12 kap.

Bokslut, halvårsrapport och revision

13 §

12 kap.

Bokslut, halvårsrapport och revision

13 §

RP 112/2018 rd

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

*Tillämpning av bestämmelser om revision
och revisorer*

På kreditinstituts revision och revisorer tillämpas revisionslagen (1141/2015), och när det gäller kreditinstitut i aktiebolagsform dessutom aktiebolagslagen samt när det gäller kreditinstitut i andelslagsform dessutom lagen om andelslag, om inte något annat föreskrivs nedan.

*Tillämpning av bestämmelser om revision
och revisorer*

På kreditinstituts revision och revisorer tillämpas revisionslagen, och när det gäller kreditinstitut i aktiebolagsform dessutom aktiebolagslagen samt när det gäller kreditinstitut i andelslagsform dessutom lagen om andelslag, om inte något annat föreskrivs nedan.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På fordringar som grundar sig på skuld som emitterats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas bestämmelserna i 1 kap. 4 a § 1 mom. 4 punkten endast, om så avtalas.

2.

Lag

om ändring av 13 a kap. 2 § i lagen om investeringstjänster

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om investeringstjänster (747/2012) rubriken för 13 a kap. 2 §, sådan den lyder i lag 1201/2014, och
fogas till 13 a kap. 2 §, sådan den lyder i lag 1201/2014, ett nytt 4 mom., som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

13 a kap

13 a kap.

Likvidation och konkurs

Likvidation och konkurs

2 §

2 §

Tillämpning av bestämmelserna i affärsbankslagen

Tillämpning av bestämmelserna i affärsbankslagen och kreditinstitutslagen

På värdepappersföretag på vilka tillämpas lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag tillämpas också vad som föreskrivs i 1 kap. 4 a § 1 mom. 3—5 punkten i kreditinstitutslagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av 6 och 8 kap. i lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag (1194/2014) 6 kap. 1 § 5 mom. samt 8 kap. 3 § 4 mom. och 7 § 3 mom. 5 punkten, av dem 6 kap. 1 § 5 mom. och 8 kap. 7 § 3 mom. 5 punkten sådana de lyder i lag 821/2017, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

6 kap

6 kap.

Nedskrivning och konvertering av värdet på aktier, andelar och vissa andra balansposter samt indragning av aktier och andelar

Nedskrivning och konvertering av värdet på aktier, andelar och vissa andra balansposter samt indragning av aktier och andelar

1 §

1 §

Skyldighet att skriva ned det nominella värdet på poster i eget kapital samt att skriva ned och konvertera vissa andra balansposter

Skyldighet att skriva ned det nominella värdet på poster i eget kapital samt att skriva ned och konvertera vissa andra balansposter

Antalet aktier eller andelar i institutet ska minskas och andra i 1 mom. avsedda finansiella instrument skrivs ned och konverteras i samma förmånsrättsordning som vid en konkurs i de poster i eget kapital som avses i 1 mom.,

om inte något annat följer av artikel 54 i EU:s tillsynsförordning. Nedskrivning av värdet på aktier, andelar och andra poster i eget kapital ändrar inte ägarens ansvar för förpliktelser som hänför sig till det nedskrivna värdet eller för eventuell skadeståndsskyldighet till följd av överklagande av åtgärder som avses i 1 mom.

Antalet aktier eller andelar i institutet ska minskas och andra i 1 mom. avsedda finansiella instrument skrivs ned och konverteras i omvänd förmånsrättsordning jämfört med förmånsrättsordningen vid en konkurs i de poster i eget kapital som avses i det momentet. *Det första som nedskrivs och konverteras är sådant kärnprimärkapital som avses i artikel 26 i EU:s tillsynsförordning, det andra sådant övrigt primärkapital som avses i artikel 51 och det tredje sådant supplementärkapital som avses i artikel 62*, om inte något annat följer av artikel 54 . Nedskrivning av värdet på aktier, andelar och andra poster i eget kapital ändrar inte ägarens ansvar för förpliktelser som hänför sig till det nedskrivna värdet eller för eventuell skadeståndsskyldighet till följd av överklagande av sådana åtgärder som avses i 1 mom.

8 kap

8 kap.

Skuldnedskrivning och konvertering av

Skuldnedskrivning och konvertering av

Gällande lydelse

skulder till kapitalbasinstrument

3 §

Genomförande av nedskrivning och konvertering av skulder

Om ett institut eller ett tillfälligt institut har finansiella instrument med sämre förmånsrätt vid konkurs, ska värdet av sådana skulder skrivas ned till fullt belopp innan värdet av skulder med bättre förmånsrätt skrivs ned.

Om ett institut eller ett tillfälligt institut har finansiella instrument som enligt villkoren kan konverteras till instrument som vid en konkurs har sämre förmånsrätt, ska instrumenten konverteras i enlighet med de villkor som gäller för dem, innan detta moment tillämpas.

7 §

Minimikrav för kapitalbas och nedskrivningsbara skulder

De nedskrivningsbara skulderna kan räknas in i det sammanlagda belopp som avses i 1 mom. endast om

5) skulden inte är baserad på en garanterad insättning enligt 5 kap. 8 § i verklagen eller på insättningar som avses i 21 § 2 mom. 1 punkten i lagen om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform, 30 § 2 mom. 1 punkten i lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform eller 118 § 2 mom. 1 punkten i sparbankslagen,

Föreslagen lydelse

skulder till kapitalbasinstrument

3 §

Genomförande av nedskrivning och konvertering av skulder

Om ett institut eller ett tillfälligt institut har finansiella instrument med sämre förmånsrätt vid konkurs, ska värdet av sådana skulder skrivas ned till fullt belopp innan värdet av skulder med bättre förmånsrätt skrivs ned. *Värdet av övriga skulder ska skrivas ned först efter det att värdet av de finansiella instrument som avses i 6 kap. 1 § har skrivits ned till fullt belopp.* Om ett institut eller ett tillfälligt institut har finansiella instrument som enligt villkoren kan konverteras till instrument som vid en konkurs har sämre förmånsrätt, ska instrumenten konverteras i enlighet med de villkor som gäller för dem, innan detta moment tillämpas.

7 §

Minimikrav för kapitalbas och nedskrivningsbara skulder

De nedskrivningsbara skulderna kan räknas in i det sammanlagda belopp som avses i 1 mom. endast om

5) skulden inte är baserad på en garanterad insättning enligt 5 kap. 8 § i verklagen eller på insättningar som avses i 1 kap. 4 a § 1 mom. 1 punkten i kreditinstitutslagen,

Denna lag träder i kraft den 20 .

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

4.

Lag

om ändring av 18 och 21 § i lagen om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform (1501/2001) 21 §
2 och 3 mom., sådana de lyder i lag 1204/2014, samt
fogas till 18 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 642/2006, ett nytt 4 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

18 §

18 §

Finansiella instrument som räknas till sådant övrigt primärkapital som avses i artikel 51 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 betraktas inte som skuld vid tillämpning av 20 kap. 7 § 2 mom. och 23 § i aktiebolagslagen.

21 §

21 §

Med avvikelse från vad som föreskrivs i lagen om den ordning i vilken borgenärer skall få betalning (1578/1992), har vid ett kreditinstituts konkurs

(2 och 3 mom. upphävs)

1) fysiska personers och andra juridiska personers än sådana som överskrider gränsvärdena i 5 § 2 punkten i revisionslagen (459/2007) ersättningsberättigade insättningar förmånsrätt i förhållande till osäkrade skulder utan förmånsrätt och sådana skulder som avses i 3 punkten i detta moment,

2) den del av en insättning som med stöd av 5 kap. 8 § i lagen om myndigheten för finansiell stabilitet ersätts i sin helhet, vid tillämpning av 1 punkten förmånsrätt i förhållande till den del av insättningen som inte omfattas av skyddet,

3) ersättningar som avses i 7 kap. 2 § 3 mom. i lagen om resolution av kreditinstitut

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

och värdepappersföretag (1194/2014) förmånsrätt i förhållande till osäkrade skulder utan förmånsrätt.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om garanterad insättning ska också tillämpas på Verket för finansiell stabilitets regressfordringar enligt 5 kap. 15 § i lagen om myndigheten för finansiell stabilitet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

5.

Lag

om ändring av 23 och 30 § i lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform

I enlighet med riksdagens beslut upphävs i lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform (423/2013) 30 § 2 och 3 mom., sådana de lyder i lag 1205/2014, samt fogas till 23 § ett nytt 4 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

23 §

23 §

Finansiella instrument som räknas till sådant övrigt primärkapital som avses i artikel 51 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 betraktas inte som skuld vid tillämpning av 23 kap. 7 § 2 mom. och 23 § i lagen om andelslag.

30 §

30 §

Med avvikelse från vad som föreskrivs i lagen om den ordning i vilken borgenärer skall få betalning (1578/1992), har vid ett kreditinstituts konkurs

(2 och 3 mom. upphävs)

1) fysiska personers och andra juridiska personers än sådana som överskrider gränsvärdena i 5 § 2 punkten i revisionslagen (459/2007) ersättningsberättigade insättningar förmånsrätt i förhållande till osäkrade skulder utan förmånsrätt och sådana

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

skulder som avses i 3 punkten i detta moment,

2) den del av en insättning som med stöd av 5 kap. 8 § i lagen om myndigheten för finansiell stabilitet ersätts i sin helhet, vid tillämpning av 1 punkten förmånsrätt i förhållande till den del av insättningen som inte omfattas av skyddet,

3) ersättningar som avses i 7 kap. 2 § 3 mom. i lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag (1194/2014) förmånsrätt i förhållande till osäkrade skulder utan förmånsrätt.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om garanterad insättning ska också tillämpas på Verket för finansiell stabilitets regressfordringar enligt 5 kap. 15 § i lagen om myndigheten för finansiell stabilitet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

6.

Lag

om ändring av sparbankslagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i sparbankslagen (1502/2001) 118 § 2 och 3 mom., sådana de lyder i lag 1206/2014,
ändras 122 § 1 mom. och
fogas till 112 § ett nytt 2 mom. som följer:

Gällande lydelse

112 §

Föreslagen lydelse

112 §

Finansiella instrument som räknas till sådant övrigt primärkapital som avses i artikel 51 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 betraktas inte som skuld vid tillämpning av denna paragraf.

118 §

118 §

Med avvikelse från vad som föreskrivs i lagen om den ordning i vilken borgenärer skall få betalning (1578/1992), har vid en sparbanks konkurs

(2 och 3 mom. upphävs)

1) fysiska personers och andra juridiska personers än sådana som överskrider gränsvärdena i 5 § 2 punkten i revisionslagen (459/2007) ersättningsberättigade insättningar förmånsrätt i förhållande till osäkrade skulder utan förmånsrätt och sådana skulder som avses i 3 punkten i detta moment,

2) den del av en insättning som med stöd av 5 kap. 8 § i lagen om myndigheten för finansiell stabilitet ersätts i sin helhet, vid tillämpning av 1 punkten förmånsrätt i förhållande till den del av insättningen som inte omfattas av skyddet,

3) ersättningar som avses i 7 kap. 2 § 3 mom. i lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag (1194/2014) förmånsrätt i förhållande till osäkrade skulder utan förmånsrätt.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om garanterad insättning ska också tillämpas på Verket för finansiell stabilitets regressfordringar enligt 5 kap. 15 § i lagen om myndigheten för finansiell stabilitet.

122 §

122 §

Angående skadeståndsskyldighet för en sparbanks stiftare och principaler, förvaltningsråds- och styrelsemedlemmar samt verkställande direktören föreskrivs i kredit-

Angående skadeståndsskyldighet för en sparbanks stiftare och principaler, förvaltningsråds- och styrelsemedlemmar samt verkställande direktören föreskrivs i kredit-

RP 112/2018 rd

Gällande lydelse

institutslagen. Bestämmelser om revisorer-
nas skadeståndsskyldighet finns i revisions-
lagen.

Föreslagen lydelse

institutslagen. Bestämmelser om revisorer-
nas skadeståndsskyldighet finns i revisions-
lagen (1141/2015).

Denna lag träder i kraft den 20 .
